

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Se pogoară Spiritul Sfânt

Minunată zi a fost în viața omenirii ziua aceea când Spiritul Domnului s'a pogorât asupra apostolilor. S'a făcut atunci „fără de veste sunet din ceriu, ca de suflare de vifor ce vine repede”. Venea putere cerească să întărească. Pe cine? Pe cei ce primiră dumnezeiască poruncă să vestească evanghelia mântuirii tuturor popoarelor. Adecă pe apostoli, pe conducătorii de atunci ai bisericii.

Cei ce au primit porunca, au îndeplinit-o cu prisosință. S'au trudit cutreierând pe vremuri fără trenuri și fără automobile, dela o margine la alta a împărăției romane, sămănând pretutindeni cuvântul mântuirii veșnice. Pășeau încet, căci unul dintre ei era bătrân, pe drumurile cele lungi ale Imperiului, bătuți de vremuri, arși de soare, cu privirile înflăcărate de credința ce se revărsa din suflete. Purtau cu ei, mereu alături, amintirea Omului-Dumnezeu — ce i-a călăuzit prin viață ca pe niște copii, învățându-i tainele împărăției cerurilor, — și puterea pogorâtă în ziua de Rusalii. Inarmați cu învățături și întăriți cu putere dumnezeiască, au plecat să schimbe fața lumii. Cel mai mulți dintre ei au murit moarte de martiri, pecetluind cu sângele lor adevărul ce-l propovăduiau.

Fiecare conducător de azi are un minunat simbol în uceniciei Domnului. Atât conducătorii bisericești cât și cei din slujbele statului, au o datorință de împlinit. Prilej potrivit de a se gândi fiecare la datorința pe care o are, la felul cum trebuia să o îndeplinească și la felul cum a îndeplinit-o. Locul ocupat trebuie ridicat, trebuie lăsat urmașilor cu cinste, ceea ce numai prin împlinirea clipă de clipă a datorințelor legate de el se poate face.

Zilele trec, se scurg pe drumul fără întoarcere al veșniciei și cu ele trecem noi. O generație se duce și alta-i la locul. Fiecare prețuiește atâta cât prețuiesc înfăptuirile pe cari le-a lăsat urmașilor. Și fiecare e dator să lase o zestre în urma lui. Templul muncii, a tot ceea ce trebuie făcut, e mare, e nesfârșit de mare. Fiecare are de lucru acolo. Și'n fața istoriei, pustiu se întinde peste vremurile generațiilor cari și-au lăsat partea neisprăvită, cari au lăsat plugul înfipt în mijlocul, ori poate mai rău, de abia la începutul brazdel.

Palatul mare se ridică prin lucrări mici. Făcându-și fiecare datoria legată de locul pe care-l ocupă, făcându-și-o zi de zi, fără cârtire și fără încetare, va putea spune cu fruntea ridicată, privind spre înfăptuirile omenirii: și eu am lucrat la ele.

Puterea cerească se pogoară să întărească pe toți cei ce datorințe de împlinit au pe acest pământ. Pe slujbașii bisericii și al statului. Pe părinți și pe copii. Deschideți-vă larg sufletele ca să intre puterea dumnezeiască.

Cooperația

Dacă la noi, din cauza politicianismului și a lipsei de conducere, cooperativele nu progresa — ele fac minuni în alte țări

de GAVRIL TODICA

Înainte de războiu, în vechiul regat, se făcea mare valvă cu cooperativele. — Adevărul grăind, nu știu ce lucruri mari or fi îndeplinit, decât că în multe părți, erau și ele niște bănci cămătare (bănci populare), mai slabe și mai rele decât băncile dela noi. Cooperativele de producere și desfacere — erau ca vai de ele.

Le susținea statul, pe unele ca și pe altele. Sau mai bine zis, le susțineau politicianii, din interese de partid, pe punga statului, și pentru fală, că iată și România are cooperative.

După războiu, s'au înființat cooperative și la noi. — Dacă m'ați întreba: cu ce rezultat? — Apoi v'aș răspunde, că rezultatele au fost așa de proaste, încât cooperativele în mare parte s'au și desființat.

— Care a fost cauza acestor rezultate rușinoase?

— Lipsa de organizare centrală, de conducere bine cumpănită, la București.

Dela cap se strică peștele.

În loc de organizare și conducere centrală, cu ramificații în toate capitalele de județ și reședințele de plasă — mai presus, sau la adăpost de orice amestec politic — ni-se dă să cetim și astăzi de încăerări politice și bătăi la adunările centralei cooperativelor!

Cu conduceri și amestecuri de aceste, nu vom avea niciodată cooperație și cooperative, decât cluburi politice, susținute de Stat, adecă de un partid sau altul, care va ajunge la putere.

Dar să vedem cum lucrează cooperativele în alte țări.

Să luăm, ca exemplu, Danemarca.

Aceasta e o țară la Marea Nordului: între Anglia, Germania și Scandinavia.

Abia are o întindere de 44,400 km. pătrați, cam $\frac{1}{7}$ parte cât România și vreo 4 milioane locuitori, aproape toți țărani cu școală. Este o țară agricolă, ca și România. Dar între agricultura danesă și agricultura română este deosebire ca între ceriu și pământ: Agricultura noastră nu ajunge nici la degetul cel mic al agriculturii danese. Agricultura română e o plugărie amărită, proastă, față de agricultura danesă, care e o lucrare științifică a pământului, apoi o

industrie agricolă și comercializare (punere în negoț) a produselor!

Toate aceste progrese uimitoare s'au putut înfăptui prin învățatură, bună înțelegere, cinste și cooperație. — Nu putem presupune că poporul danes ar fi fost mai deștept decât poporul român. Ci numai că a avut conducători mai cinstiți decum a avut poporul român.

Așa s'a ajuns, că agricultura danesă s'a întregit cu industrie agricolă și cu comerț (negoț) agricol; că țaranul danes a ajuns plugar cu multă învățatură, cu multă școală și agronom modern, nu ca așa numiții agronomi dela noi. Cooperația i-a luminat și i-a organizat pe plugari prefăcându-i în întreprinzători.

Astăzi, plugarul danes nu-și mai vinde grâul, secara, orzul, cartofii, fasolea, laptele, galițele, porcii etc. ca plugarul român. Ci toate le adună, le prelucră și le vinde prin cooperative. Tot prin cooperative și-au introdus plugarii danezi plugurile cu motoare și mașinile, uneltele agricole, sportive la lucru ascultătoare de omul cu mintea trează. Și-au introdus aparate științifice, începând dela termometre până la lactometre și microscopie, unelte pe cari țărani noștri, fără școală, nici după nume nu le cunosc.

Laptele plugarului danes îl preia cooperativa de lăptărie. Scoate din el, cu mașina, grăsimea, smântâna, făcând unt, caș, brânză. Zărul îl dă înapoi plugarului, să-l întrebuițeze în creșterea porcilor. Untul, cașul, brânza le pachetează frumos și curat, exportându-le mai ales în Anglia, țara cea mai consumatoare (mâncătoare) de unt din toată lumea. Jumătate din importul (transport din alte țări) al Angliei îl acoperă mica Danemarcă.

Porcii îngrășiți de plugarii danezi nu se vând în piață ca la noi. Ci se predau cooperativei de tăere. Aici se taie, se prelucră, după toate cerințele științei și curățeniei, nelăsându-se nimic să se piardă. Până și gunoiul din mațe și spălături se întrebuițează pentru îngrășarea pământului. Sângele scurs se adună, se usucă, se presează (tescuesțe) în turte, cari apoi se slarmă și se dau puilor de galițe fiind o hrană minunată pentru aceștia. Cărnurile, cărnățăriile, slăninile etc. se transportă în

cabine frigorifere (răcite cu gheață) în Anglia și în alte țări.

Ouăle (de prisos) ale țaranului danes le preia cooperativa, care le sortează (standardizează), pachetează cum trebuie și le trece în Anglia sau Germania.

După Rusia cea mare, numai decât urmează Danemarca cea mică în aprovizionarea Angliei cu ouă.

Produsele danese nu se vând împrăștiat ca produsele țaranului român. Ci de pretutindeni se adună, se asociază prin cooperative, se curăță și se vând în bloc (toate deodată), unitar, dictând prețurile iar nu așteptând ca alții să-i miluească cu prețuri.

La noi, sunt mulți cari nu sunt în stare să-și cultive nici o grădiniță de model — și ne vorbesc de *ofensive agricole*, fără să înțeleagă că de *ofensivă agricolă* s'ar putea vorbi bunăoară în Italia, dar nu la noi.

— De ce?

— Pentru că în Italia nu e ca la noi și la noi nu e ca în Italia.

Italia are 40 milioane mâncători regulați și an de an milioane de vizitatori neregulați, dar mari mâncători. Pământ însă are aproape numai cât România. (Italia 310.000 km. pătrați, România 295.000 km. pătrați).

Italia, dacă ar produce mai mult, totul s'ar consuma la ea în țară. Nu trebuie să exporteze (să vândă la alte țări) nimic.

România abia are 20 milioane de mâncători și pământ aproape cât Italia. Dacă producem mai mult, prețul produselor scade, fiindcă nu avem destui locuitori, ca să consume tot ce produce. Trebuie să mai și exportăm în țări străine, cu preț scăzut, fiindcă nu suntem organizați în cooperative, cari să știe lucra ca în Danemarca.

Iată dar, că mi-se vorbește de ofen-

siva agricolă dar nu se spune că oare cum s'ar putea desface mai folositor prisosul ce s'ar produce prin *ofensiva agricolă*?

Se va zice că de noi nu e aproape Anglia, ca de Danemarca.

Nu e aproape și totuși nu e departe. Vapoarele ei vin până la Constanța, Galați și Brăila.

Cu vapoarele românești am putea exporta multe cereale, vite, galite, etc. la Palestina și Italia. Cu trenurile la Germania.

Dar unde ne sunt cooperativele de export?

Avem în schimb destule cluburi politice și ținem adunări politice, unde nu învățăm decât a ne huli unii pe alții.

Dacă nu ne vom îndrepta îngrabă, ni-se va spune cu tot dreptul:

Ce folos că aveți țară frumoasă și bogată, dacă voi sunteți ticăloși!

Iată la ce ar trebui să se cugete politicienii noștri sfătoși, iar nu toți să se sfădească și să se înjure unii pe alții, ca la ușa cortului.

*

Înainte de a termina articolul acesta, citesc în ziare despre *»Inaugurarea primei cooperative forestiere din Munții Apusenii«*.

Este vorba de cooperativa *»Moțul«*, din Someșul rece, care va exploata pădurile statului din plasa Gilău, în întindere de 12.000 jugăre.

După îndeplinirea lucrărilor pregătitoare, cooperativa s'a inaugurat (sfințit) în 5 Mai 1935, cu mari serbări, presidate de dl ministru Lapedatu.

Toate bune și frumoase. Cum așa se face în România, la începutul oricărui lucrări mai însemnate. Banchete... cu multe vorbiri frumos — sunătoare.

Cu mai mult rost ne putem întreba că oare ce serbări se vor face peste 10 ani, la cooperative de aceste?

Să nu se țină *vorbiri de prohod*, cum s'au ținut la alte cooperative.

Cine va trăi, va vedea.

Ar trebui să învățăm că banchetele și ospetele ar fi mai potrivite după zece de ani de activitate norocoasă, decât la începutul lucrărilor când nu se poate ce va aduce ziua de mâine.

La noi, întreprinderile de păduri aproape toate s'au prăbușit. Și nu atât de vina întreprinzătorilor, cât mai mult de vina împrejurărilor vitrege. Așa s'a prăbușit *»Regna«* din Bistrița, stau rău *»restiera Română«* din Cluj, *»Izvorul«* de la Alba-Iulia și s'au desființat numeroase întreprinderi particulare (chiar eu am avut una și scriu din pășania proprie, iar presupuneri sau fantazie).

Serbările dela Beiuș

În săptămâna ce-a trecut (la înălțarea Domnului) Beiușul a îmbrăcat haină de sărbătoare și a prăznuit amintirea alor doi martiri naționali, *Dr. Ciordaș* și *Dr. Bolcaș*, omorâți în noaptea de 3—4 Aprilie 1919 de banda secui, pentru simțămintele lor românești. Dorm acum somnul veșnic, așezați în cimitirul orașului, încununăți pentru totdeauna cu coroana glorioasă a jertfirii vieții pentru neam.

În centrul orașului li-s'a ridicat un monument, semn și recunoștință pentru suferințele îndurate pentru nație. Desvelirea monumentului s'a făcut în ziua amintită, însoțită de serbări mărețe. S'au adunat bihoreni de la departări. A venit și un trimis al M. Sale Regelui, d. colonel Fundățeanu, iar din partea guvernului a fost de față d. ministru Lapedatu la cuvântări însuflețite, peste cari plutea îndurerea mărețată a eroilor, s'au reîmpresat clipele acelea de suferință pentru ei, izvor de glorie pentru noi.

Foița „UNIRII POPORULUI“

Clipe de vară

*Nuci bătrâni cu frunza deasă
Picote'n căldura verii;
Umbra lor mirositoare
Îmi șterg lacrima durerii.*

*Bolnav de singurătate
Zac în iarba 'nrouată,
Numai umbra mă 'nțelege
Și natura fermecată.*

*De n'ar fi natura sfântă
Și a ceriului frumuseță
În mormânt demult, cu dorul,
Dus aș fi, din tinereță!*

A. Sandu

Mănăstirea Ciunga

Ciunga este una dintre numeroasele mănăstiri cu cari a fost preșerat Ardealul din timpuri de demult. Scăpată de prigoana din vremea lui Iosif al II-lea, ea a stărui să trăiască până aproape de zilele noastre. Călugării i-s'au risipit mai de grabă, dar i-a rămas bisericuța de blană, icoanele celea vechi și o căscioară alături, pentru păzitorul ei și al moșioarei ce ținea de dânsa.

Înainte de marelui războiu se mai făceau

slujbe la Ciunga, cel puțin odată în an, la Adormirea Preacuratei, hramul ei, când venea lume, se ceteau masle, se făceau spovedanii, împărtășiri. În mirosul de tămâie, sub boltitura nucilor bătrâni și a ceriului, care părea aici atât de aproape, sute și mii de credincioși se întăreau sufletește, luând merinde pentru zoala cea mare a vieții.

Mănăstirea Ciunga este așezată aproape de comuna cu acelaș nume, lângă Ocnele Mureșului, în județul Alba. Din sat, pe-o călișoară către mlazăzi, între poieni minunate, se înalță umerii unui deal, căruiă sătenii li zic *Cherencul*. Biserica și căscioara ei sunt adăpostite în brațele de coline împădurite ale Cherencului. O moldă umbrată de copaci, de pruni și de nuci, închisă vederii și apărată bine de forfotul lumii. O potență de-o frumuseță nebănuită, adevărată „gură de raiu“. Aflându-te aci, la adăpost fermecat, în plină natură, în șuet de codri, în zumzet de albine, nici n'ai crede că abia la 2—3 kilometri e marea arteră a văii Mureșului, cu liniile ferate spre Cluj, Târgu-Mureș, cu mari coșuri de fabrici și ocnele de sare dela Uioara.

Dela mănăstire vederea se deschide numai spre mlazăzi și icoana e de aceeaș cuce-ritoare frumuseță. În față, peste largi fânețe, se înalță dealul *Arius*, mai departe piscul *Rindic*, ale cărui *Priloage* coboară până jos în vale. Zarea o închide codrul *Băgășerului*, unde și ziua hurezul se simte la ei acasă.

*

Începuturile acestei mănăstiri nu se cunosc.

Pomelnicul bătrân care până în toamna anului 1932 se afla la Ciunga, iar de-atunci păstrarea Bibliotecii Centrale din Blaj, între ctitori pe ION, IOVA, MATEIU, CORNILIE MONAH, DIONISIE ERMONAH, MARIU CARIE MONAH, iar binefăcători mai târziu *Damian, Măndreana, Alexandru, Ștefan și Ciuciu*. (Încă două trei nume nu se pot cita).

Acelaș pomelnic însemnează, tot ca și celelalte, în chirilice:

»Papa Dionisie ermonah au făcut icoana și să fie neuitat Popa Iacov zugrav«.

Anul când s'a zugrăvit pomelnicul e în prezent care se află trecut și cu cifre arabe și chirilice. Lucrarea și însemnările sunt fără îndoială ale Popii Iacov zugravul, care cere să fie uitat.

Pe dosul pomelnicului o mână mai tânără se pare că a încercat o pană de gâscă pentru a pătrunde însemnând: *»Scrisam eu Alizandru ot Găbud«*. Acest lucru e repetat de vremea lui și de-acici presupunerea cu încercarea pentru a se pătrunde de gâscă. Comuna Găbud, nume cu sunet de străvechlu, există și azi, pe Mureș, mai sus, dela Ciuci peste deal.

Dela Ciunga s'au putut mântui icoanele împărătești: Isus Hristos, Preacurata și sfinții colae. Toate trei de aceeași mărime, cu pictură bună, foarte frumoasă, în stil și colorat curat răsăriteană. S'a păstrat și o altă icoană mai mică, înfățișând Adormirea Preacuratei.

Tălcuirea evangheliei duminicii

Duminea Rusalilor (Ioan 7, 37-53 și 8, 12)

37. *Iară în ziua cea mai de pe urmă, care e ziua cea mai mare a praznicului, sta Isus și striga: „De însătoșează cineva, să vină la mine și să bea. 38. Celce crede întru mine, cum sice Scriptura, râuri de apă vie vor curge din pântecul lui“.*

Ca să înțelegem această introducere în sf. evanghelie de astăzi, trebuie să avem în vedere următoarele: Sărbătoarea despre care se face pomenire aici este sărbătoarea corturilor, care se prăznuiește de către Evrei întru aducerea aminte de călătoria lor din prinsoarea egipteană, prin deșertul Arabiei, spre țara făgăduinței, în care vreme Evreii locuiau în corturi. Sărbătoarea aceasta ține 7 zile, dar Evreii i-au adăos și ziua a opta, care era și cea mai de pe urmă și cea mai mare. În ziua aceasta un preot lua cu o cană de aur apă din fântâna Siloamului, o aducea, prin poarta apei, în biserică, și acolo o vărsa într'un vas de argint, care se afla lângă altar, de unde apa se scurgea, prin niște țevi, în pământ. Aceasta se făcea întru aducerea aminte de izvoarele de apă cari au izvorât în pustie, prin minune, pentru potolirea setei poporului celui ales. Mai însemna această vărsare de apă și bunurile sufletești cari aveau să curgă din belșug în vremea Mântuitorului. Avându-le

toate acestea în vedere, a rostit Mântuitorul nostru Isus Hristos cuvintele de mai sus, în cari este vorba de Spiritul Sfânt, dupăcum se vede din stihul 39. — Isus invită pe ascultători, în legătură cu ceremonia ce se făcea în ziua a opta a praznicului, să vină la el oricine însătoșează, și el li va da de beut, însă nu apă naturală, ci apă spirituală, pentru că celce crede întru el, se va umplea de Spirit Sfânt, de așa, încât din el va curge o mare bogăție de daruri, cari se revarsă, prin faptele bune, și asupra altora. Urmează acuma o observație a sf. evanghelist:

39. *(Iară aceasta a zis de Spiritul pe care erau să-l primească ceice cred întru dânsul, căci încă nu era Spirit Sfânt, pentru că Isus nu era încă preamărit).*

Isus s'a preamărit abia la înălțarea sa la ceriuri.

40. *Deci mulți din popor, auzind cuvântul, ziceau: „acesta este cu adevărat prorocul“.* 41. *Alții ziceau: „acesta este Hristos“.* *Iară alții ziceau: „au doară din Galilea vine Hristos?“* 42. *Au nu sice Scriptura că din sămânța lui David și din orașul Betleemului, unde era David, vine Hristos?“* 43. *Și s'a făcut price în popor pentru el.* 44. *Iară unii dintre ei vreau să-l prinză, ci nimenea nu și-a pus mâinile pe el.*

Așadară cuvintele rostite de Isus au avut mare înrăurire asupra ascultătorilor, așa că ei au început să discute. Unii erau de părerea că Isus este proroc, fiindcă în a doua lege a lui Moise (18, 12) se zice clar: „Proroc din frații tăi, ca pe mine, va scula ție Domnul Dumnezeu“. Alții credeau că chiar el este Hristos; alții spuneau că nu poate fi el Hristos, pentru că despre Hristos a prorocit Mihea că se va naște în Betleem. Aceștia nu știau că Isus Hristos s'a născut de fapt în Betleemul

Iudei și că numai tinereța și-a petrecut-o în Nazaretul Galileei. Betleemul, numit și cetatea lui David, zăcea cam la două ore depărtare, spre sud, dela Ierusalim. Betleem înseamnă în limba evreească orașul pâinii, fiindcă are un hotar foarte roditor. Unii sfinți Părinți arată, în legătură cu aceasta, că Isus s'a născut în Betleem ca el să dea oamenilor pâinea vieții adecă sf. împărtașanie.

45. *Și au venit slugile la arhirei și la farisei și le-au zis lor aceia: „pentru ce nu l-ați adus?“* 46. *Răspuns-au slugile: „nici odată nu a grăit om ca acest om“.*

Fariseii și cărturarii nu îndrăznesc, din mânie și ciudă față de Isus, să-i exprime numele, de aceea întrebă: „pentru ce nu l-ați adus?“ Slugile atunci le răspund așa dupăcum trebuia, arătând că nici odată nu a grăit om ca acest om, ceea ce dovedește, ce mare orator a fost Isus.

47. *Deci au răspuns lor fariseii: „au doară și voi ați fost înșelați?“*

48. *Crezut-a cineva din domni într'insul sau din farisei?“* 49. *Ci poporul acesta, carele nu știe legea, blăstămat este“.*

Fariseii și cărturarii au rămas întristați când au văzut că servitorii trimiși să-l prindă pe Isus nu și-au făcut datoria. De aceea le pun întrebarea: „crezut-a cineva dintre domni sau farisei într'insul? Cum veniți deci voi, niște servitori simpli și proști să ni-l laudați?“ Urmarea e că se văd siliți să-i blastăme, dimpreună cu pe toți aceia cari nu înțeleg legea lui Moise așa cum o tălcuesc ei. Aici însă arhierii și fariseii adunați în sinedriu arată că ei înșiși nu cunosc legea, fiindcă a doua lege a lui Moise spune clar: „Proroc din frații tăi, ca pe mine, va scula ție Domnul Dumnezeu. De el să ascultați“.

50. *Zis-a către ei Nicodim, carele venise la el noaptea, unul fiind dintre dânsii: 51. „au doară legea noastră judecă pe om, de nu-l va fi ascultat mai înainte, și de nu va cunoaște, ce a făcut?“*

Își poate oricine închipui, cum au răsunit aceste cuvinte în sinedriu. Nici o bombă nu i-ar fi speriat atât de cumplit. De aceea

52. *Răspuns-au și i-au zis lui: „au doară și tu ești din Galilea? Cearcă și veși că proroc din Galilea nu s'a sculat!“*

Întru atâta au rămas de zăpăciți când au văzut că chiar unul din mijlocul lor li sare întru apărare lui Isus, încât n'au mai fost în stare să mai aducă alte dovezi decât aceea întrebare și aceea poruncă neadevărată, pentru că prorocul Iona a fost din Galilea, tot asemenea și Debora și Naum, iară Isaia făgăduiește că răsărirea luminei celei mari, adecă a lui Mesia, în Galilea se va întâmpla. Se vede că vorbele lui Nicodim au potolit, cel puțin pentru data aceasta, mânia Evreilor, de aceea adaugă evanghelistul:

53. *Și s'a dus fieștecarele la casa sa.*

Prin aceasta a dovedit sinedriul însuși că „încă nu venise ceasul lui“ Isus.

Urmează acuma, în Sfânta Scriptură, în cap 8, stih 1—11, descrierea întâlnirii lui Isus cu muierea păcătoasă pe care nici el nu o osândește, ci o provoacă ca de acum să nu mai păcătuiască. Evanghelia

Acestea patru icoane par a fi celea „făcute“ de Popa Dionisie.

Un Arhanghelul Mihail, tot dela Clunga e altă pictură, primitivă, mână mai puțin meșteră. Toate ciucl azi la Blaj, în Biblioteca Centrală.

În timpul episcopului Rednic, precum arată însemnări din anii 1771 și 1774 (în arhiva aceleiași bibliotecii dela Blaj) mănăstirea Clunga avea 2 călugări, un loc arător de 6 gălete și 2 mierțe, fânaș de 10 cară de fân, o vilșoară și o pădure. În anul 1775 egumen era Teodosie, care e întâlnit și mai târziu pe la 1778 (Păclășanu, Vechile Mănăstiri românești din Ardeal; Blaj, 1919).

Cărți bisericesti, aflate la Clunga:

Octoih dela Blaj 1760.

Pentecostar 1808.

Apostol din aceeași tiparniță, 1820.

Octoihul dela 1760, tipărit de Petre Sibiianul, are un clișeu mare (xilografie), David Proroc, de Ioanichie, cu acestea stihuri:

Organul Bogosloviei Damaschin încordează
Și nouă sfânta Troiță bine ne adeverează.

Pe paginile cărților de mai sus s'au găsit următoarele însemnări: „Ioannes Csongval 1 anii humanista 1823“. — „Popa Ioan Moldovan 1828“. — „Samuil paroh 1852“.

În afară de icoanele amintite mai sus, biserică mănăstirii are o pictură destul de primitivă, cum se obișnuia în bisericile românești din Ardeal la începutul secolului al 19-lea. Iată, o inscripție, păstrată încă destul de bine, adeverește acest lucru:

„Această sfântă mănăstire s'au zugrăvit cu toată cheltuiala celui mai mic între preoți Preot Ioan Moldovan administratorul mănăstirii 1830, Țirghiș Nistor fiind țicornic“.

Numele pictorului nu s'a păstrat. El va fi fost, desigur, un zugrav sătean cum am pomenit și eu unul asemenea în comuna Fărău, din același ținut, prin anii 1895—98, Mănașe Zugravul, care a moștenit meșteșugul dela părinți și lucra și el împreună cu toată familia. Murind el, meseria a continuat-o o fată a lui care s'a prăpădit fără urmași și meseria s'a stins. Au rămas însă trofje la marginea de drumuri, cruci la prapori, cruci de înclinare și icoane risipite pela bisericile din împrejurimi.

*

Mănăstirea Clunga este aproape uitată. Clopotele i-au amuțit, bisericuța de lemn se risipește. Prin bărbile lungi ale sfinților de pe pereți se preling picurii de ploale, ca lacrimile unui bolnav care-și simte sfârșitul apropiat.

Așa am văzut-o în vara anului 1932.

Astăzi poate că nici nu mai este. Un vânt milostiv îi va fi izbăvit durerile unei bătrâneți fără nădejde.

O lacrimă ploasă peste un lung trecut de sufletești binefaceri în ținuturile Mureșului de mijloc Neuitat fie Popa Iacov Zugravul, Dionisie ermonah, Ion, Iova, Matel, Cornille și Macarie monah, dimpreună toți celalalți ctitori și binefăcători el răposatului așezământ!

A. Melln

noastră nu ne istorisește această parte, ci continuă cu stih

12. *Deci iarăși le-a grăit Isus, zicând: „eu sunt lumina lumii, cel ce vine după mine, nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții“.*

Cuvântarea aceasta a spus-o Isus în luna lui Octomvrie. El se numește lumina lumii, căci, precum este soarele izvorul întregii lumini, a vieții și a roadei, așa este Isus lumină, fiindcă el, ca fiul lui Dumnezeu, este izvorul adevărului și al vieții, fiindcă el a adus pe lume deplinătatea adevărului și a vieții veșnice, beutura spirituală care este sf. împărtășanie, iară prin moartea sa de pe cruce ne-a mijlocit venirea Spiritului Sfânt. Și apostolii sunt numiți, la Matei 5, 14, lumina lumii, aceasta se înțelege însă numai mijlocit, adică prin Isus Hristos. Unii sf. Părinți tâlcuiesc acest stih așa, că la sărbătoarea corturilor se aprindeau niște lumini, în tinda femeilor, cari erau așezate în feșnice de aur înalte de 50 de coți cari dădeau o lumină atât de mare, încât nici o curte din Ierusalim nu rămânea neluminată. După ce s'au stins aceste lumini, a început Isus a vorbi zicând cele din acest stih.

* * *

Isus se numește în sf. evanghelie de astăzi izvor. Apa care curge din acest izvor este Spiritul Sfânt, care-l face pe om izvor de apă vie, din care izvoresc râuri de apă vie pentru ceilalți membri ai bisericii. Setoși, cum suntem după adevăr, să mergem cât mai mulți și cât mai des la Isus, ca să ne săturăm de apă vie. — Ce pildă minunată de caracter și de cutezanță ne dă în sf. evanghelie de astăzi Nicodim, acel om cuminte, învățat și cumpătat, care îndrăznește, în mijlocul dușmanilor, să-și spună, orzăn și în față, părerea, oricât l-ar costa această cutezanță. Câți Nicodimi mai trăiesc oare astăzi, în această lume de lichele nerușinate, între noi? Cine mai îndrăznește, în această lume stricată și nerușinată, să-și mai spună părerea? Măcarcă adevărul impune și astăzi și-n fața lui amușesc chiar și cărturarii și fariseii zilelor noastre. — Cât întunec stăpânește astăzi? Întunec al neștiinței și al necunoașterii principiilor religioase mai ales! Cu toate acestea câți inși sunt aceia cari vin după Isus? Măcarcă unora ca acestora le făgăduiește că nu vor umbla întru întunec, ci vor avea lumina vieții. **Părintele Iuliu**

Blajul și M. Sa Regele

Din prilejul zilei de 8 Iunie, Mitropolia Blajului a trimis M. S. Regelui următoarea telegramă:

Majestății Sale Regelui CAROL II

Palatul Regal, București

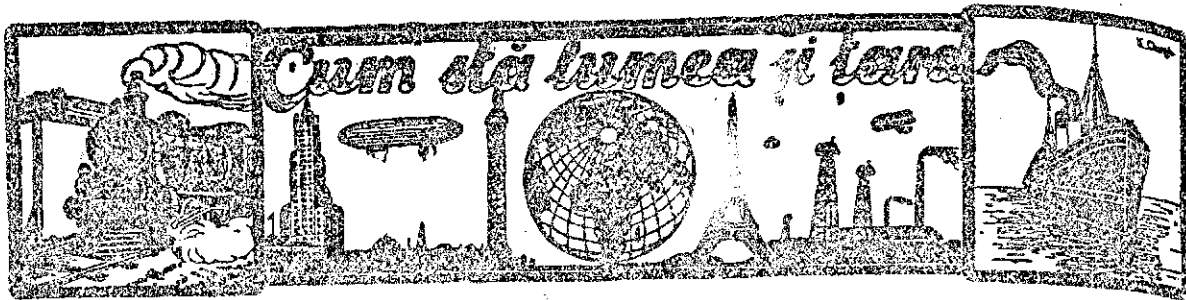
In catedrala Mitropoliei care păstrează încă ecoul cuvintelor de înaltă apreciere ale fostului Moștenitor de tron rostite cu prilejul înscăunării primului Mitropolit al Bisericii române unite din România întregită — regretatul Vasile Suci — prăznuind astăzi a cincina aniversare dela urcarea pe tron a Majestății Voastre — depunem respectuos omagiile Clerului și ale poporului credincios din Arhidieceza de Alba Iulia și Făgăraș, împreună cu a intelectualilor din Blaj, implorând Providența divină ca să dea Majestății Voastre glorioasă și îndelungă domnie, pentru înălțarea Țării și pentru fericirea neamului românesc.

VICTOR MACAVEIU
vicariul sf. Mitropoliei

La aceasta M. Sa a răspuns:

Vicar MACAVEIU BLAJ

Mulțumesc Mitropoliei Blajului pentru omagiile ei. **CAROL**

Ziua de 8 Iunie la Blaj

Priveliștea măreață desfășurată în fața Catedralei și la Mitropolie

Ziua de 8 Iunie, când s'au implinit cinci ani dela urcarea pe tron a *M. Sale Regelui Carol al II-lea*, a fost sărbătorită la Blaj cu toată pompa cuvenită. Șirurile de școlari cu profesori în frunte, pășind militarește în sunetul muzicii, cu drapele naționale făcând printre rânduri, ne-au reamintit multele serbări naționale, între ele zilele de 15 Mai din alți ani, cari s'au desfășurat între zidurile bătrâne ale orașului izvor de lumină și de dragoste față de nație, care este Blajul.

Natura încă a luat parte la serbare. Pe bolta cerească, până spre orizonturile cari se pierd în nesfârșit, nu s'a infiripat nici un fir de nor. Soarele urea privind parcă zimbitor spre drapelulele naționale ce străjuesc instituțiile și locuințele particularilor. Străzile dela marginea orașului varsă încă de dimineață săteni și mai ales tineri prerogimentari din comunele din jur, veniți la serbare la Blaj.

Sf. slujbă și defilarea

La ora 10^{3/4} s'a slujit o sfântă slujbă la catedrală, dându-se glas în fața Celui de sus mulțumitelor și cererilor ce stăteau în sufletele tuturor cu acest prilej. A pontificat p. vicar *Dr. Victor Macaveiu* iar slujba de cantor a făcut-o corul Academiei de teologie. Catedrala era plină de lume, în frunte cu toate autoritățile bisericesti, civile și militare.

După sf. slujbă autoritățile au luat loc pe balustrada din fața catedralei ca să primească defilarea. În fruntea șirului lung al școlarilor se află școala de aplicație de pe lângă școala normală de băieți. Unii dintre ei sunt îmbrăcați în costume naționale și în mâni flutură mici drapele treicolor. Urmează apoi școala normală de băieți, școala superioară comercială de băieți și liceul de băieți. Au trecut mulți și tot mai vin. Cu directori și profesori în frunte, cu mâinile ridicate spre catedrală în formă de salut, parcă aveam în față o armată ce pleca să apere un ideal sfânt. Vin apoi școlile de fete: liceul, școala comercială superioară, școala normală, școala de menaj. La urmă vin studenții Academiei de teologie înșiruiți în rândurile serbarei naționale ca altădată când s'a cântat pentru întâia oară „preoți cu crucea în frunte“.

După școli au defilat tinerii prerogimentari cari fac parte din subcentrele Blaj și Valea Lungă. În fruntea lor se găsea d. maior *Bărbulescu*, comandantul centrului de instrucție prerogimentară. Defilarea a fost încheiată de soldații dela Legiunea de jandarmi și dela Cercul de recrutare.

La Mitropolie

Toate școlile în frunte cu conducătorii bisericesti de față fiind și mulțime de public, s'au strâns apoi în curtea Mitropoliei. În mijlocul aleei inverzite, sub umbra răcoroasă a teilor binemiroșitori, înconjurați de zidurile cari au fost martora multor întâmplări mărețe din trecutul neamului, serbarea parcă era o prelungirea acelorși întâmplări. Pe treptele dela intrarea castelului mitropolita a luat loc p. vicar înconjurat de înalte fețe bisericesti. Aici a vorbit d. *Ștefan Pop*, directorul liceului de băieți, spunând că în aceasta zi, sărbătoare a Restaurății și a tinerimii „după vechia tradiție națională a Blajului ne-am adunat în fața Mitropoliei unde multe evenimente naționale s'au întâmplat ca să aducem omagiu M. Sale Regelui culturii și tineretului“. Roagă apoi pe p. vicar. Vicar să aducă la cunoștința Săveranului omagiul ce i-l aduce azi Blajul.

Răspunde p. vicar spunând că „Mitropolia ca instituție religioasă și culturală, se asociază acestei serbări naționale“ și că va trimite departe, acolo la București la *Măria Sa Regele*, omagiul de azi al Blajului.

S'a dat apoi atât la Mitropolie cât și la Prefectură câte o recepție.

Festivalul artistic

În aceeași zi, după masă, a avut loc în sala de gimnastică a liceului de băieți un festival artistic. Au fost nouă puncte dintre cari patru coruri, două a liceului de băieți, unul a liceului de fete și unul a Academiei de teologie. Au fost două declamări: „Imnul Biruinții“ de *George Grigorian* declamat de elevul *Oniga Teodor* din cl. VII liceu și „Oda M. Sale Regelui“ de locotenent *Bălaș* declamat de elevul *Pușcaș Vasile* din cl. IV liceu. *D. Zavi Aron* și *d. S. Toduța* au cântat la pian dansuri naționale iar câteva eleve îmbrăcate în măndre costume naționale au jucat jocuri românești. În legătură cu serbarea zilei d. prof. *I. Covrig* a ținut o instructivă și însușită cuvântare.

Manifestația de seară

Seara la ora 9 a avut loc o retragere cu torțe pe străzile Blajului. Au luat parte soldații dela Cercul de recrutare și jandarmii dela Legiune în frunte cu un căpitan. Au urmat tinerii prerogimentari și apoi mulțimea școlarilor Blajului. Manifestația a început din curtea liceului de băieți, a trecut pe străzile *Vancea, I. G. Duce* și pe str. *Mitropoliei* și urcat în piață. Au trecut pe str. *Regina Maria, Regele Ferdinand* până la prefectură, înșiruiți pe str. *Bărnăușiu* și *Axente Severu* până la legiunea de jandarmi, de unde s'au întors în curtea liceului de băieți unde s'a încheiat manifestația. În ferestrele locuințelor ardeau lumânări. În vreo două locuri, între cari și la d. judecător-șef *Ghețiu*, s'a aruncat cu pietre din convoiu în ferestrele cari au erau luminate. În fața Cercului, primăriei, prefecturii și legiunii s'a manifestat pentru *M. Sa Regele* și pentru *Patrie*.

Serbarea s'a terminat către ora 11.

Arhiducesa Ileana are un copil
În ziua de 8 Iunie cardinalul Inuitzer a botezat la Viena pe Arhiducesa Alexandra, cea de a treia odraslă a Prințesei țării noastre, Ileana. La ceremonia botezului a fost de față și bucurnică nou născutei, *M. Sa Regina Maria*.

Fostul ministru d. Mihai Popovici era să fie ucis de către fraiele său

Duminescă dimineața, în 9 Iunie, conducătorul național-țărănișt d. Mihai Popovici, aflându-se la Brașov, a avut o întâlnire cu fraiele său mai mare Ștefan Popovici, de carieră chimist și om bogat, însă de mult timp bolnav de nervi. În dimineața acelei zile Ștefan Popovici, pătrunzând în odaia unde dormia fraiele său, după un schimb de vorbe, a întins un revolver și a tras asupra d-lui Mihai Popovici, nimerindu-l în braț și în mușchii pieptului. Auzind căsemii și servitorii detunătura revolverului, au năvălit să vadă ce este. Bolnavul i-a amenințat și pe ei cu arma, apoi a urcat în grabă într-o odaie dela etaj unde s'a încluiat pe dialăuntru. Sozind poliția la fața locului, abia după multă trudă a putut răsbate în odaia atentatorului. Acolo l-au găsit pe Ștefan Popovici într'un lac de sânge, împușcat în cap. Se împușcase el cu mâna sa, de teama legii, ori pentru muștrările de conștiință.

Fraiele său, d. Mihai Popovici a fost dus în grabă la spital, unde medicii au constatat că răniile sale nu sunt primejdioase. Glonțele n'a atins părți mai gigașe. În schimb Ștefan Popovici, care a încercat să-și răpună fraiele, a murit.

Intreagă țara a fost dureros șguduită de tristă veste dela Brașov.

Noul primministru al Franței este d. Laval

Când am încheiat numărul trecut al gazetei noastre, în Franța era criză de guvern. D. Bouisson care încă nu era primministru de o săptămână, a căzut în urma unui vot de neîncredere dat de parlament.

Noul primministru e d. Laval, fost până acum ministru de externe. E de notat că acele „depline puteri“ pe cari Parlamentul n'a vrut să le dea nici dlui Flandin nici dlui Bouisson, au fost date dlui Laval. Inarmat cu ele, s'a apucat de lucru.

Alegerile din Grecia

După războiul dintre frați care a avut loc în Grecia la începutul primăverii, Parlamentul a fost dizolvat. În zilele trecute s'au făcut alegeri noi. Guvernul a luat 287 de voturi din 300. Monarhiștii (cei cari vreau să formeze țara iar regat) au obținut 7 locuri iar un partid mai mic a luat 6 locuri. Guvernul s'a întărit astfel foarte mult.

Va izbucni războiul între Italia și Abisinia?

• Intrebarea aceasta flutură pe buzele tuturor conducătorilor de popoare. D. Mussolini a ținut mai nou o cuvântare în care a spus că nu-i pasă de ce vor spune celelalte popoare, și că el cu soldații săi va lupta pentru înlăptuirea unui plan în Africa, orice-ar spune alții.

În același timp se gregătesc și Abisiniștii. Un vestit general turc, fugit din țară de când e Kemal Pașa la putere, va fi numit comandantul trupelor Abisiniene în caz că războiul va începe.

Incordarea dintre aceste două țări va produce rău și în Europa. A chiar

produs căci cuvântarea rostită de d. Mussolini din acest prilej, a stârnit indignarea multora, care numai semn de timpuri liniștite nu este.

Ziua Eroilor în Valea-Lungă

Domnule Redactor,

În inimile noastre românești ziua eroilor este sărbătoarea țării, a statului și a neamului. Fiecare locuitor al României trebuie să-și dea seama că, dacă avem azi pace și liniște între noi, dacă ne putem vedea de ocupațiile și meseriile noastre, avem să-o mulțumim *erollor noștri*, cari și-au semănat oasele pe câmpurile de luptă ca să ne fie nouă bine. Se cuvine deci ca măcar o zi din an să o încheiăm pomenirii eroilor morți, căutându-le și cinstindu-le mormintele. Cinstindu-i pe ei, cinstim statul, pe care dâștii l-au înfăptuit cu sângele lor.

În ziua eroilor toată suflarea țării trebuie să fie în reculegere. Avem datoria față de statul nostru, să cinstim pomenirea făuritorilor săi prin *repaos* dela orice lucru servil.

Așa s'a făcut și se face presulindesi unde respectul față de eroii neamului și ai țării, nu este numai o vorbă goală, o vorbă de clacă. În ziua de 6 Iunie toată țara noastră a fost în reculegere.

Ca simțământ de durere am avut noi, Românii din *Valea Lungă*, județul Târnava Mică, în ziua eroilor, 6 Iunie 1935, când am văzut carăle moșiei baronului Szentkeresztzi (azi arendată fraților Kohn), cum urcau, fără nici o pășare de sărbătoarea neamului și a statului, spre viile din deal, unde lucrătorii *toți români*, luerau din greu la stropitul vițelor. Și ne-am zis: sărmani eroi, cari ați făurit această țară, aici la Valea Lungă, unde, aproape de gară, un mare mormânt comuna acopere atâtea oase de viteji, somnul v'a fost turburat de carăle ghirisești ale curții. Și de lărmălaia lucrătorilor din viile așezești, apărate cu sângele vostru.

Vă rugăm, Domnule Redactor, să scrieți la gazeta această durere a noastră, ca pe viitor, cei cu cădere, să poată veghia mai din vreme, cum să serbează pomenirea eroilor și la noi în Valea-Lungă!

I. Codreanu

Furtună puternică în țară

Ploaie de broaște la Giurgiu — Un trăznet cumplit lângă Buhuși — Linii rupte

În anul acesta furtunile s'au ținut lanț, nu numai la noi ei și în străinătate. Dealțul mersul vremii în general, în acest început de vară, a fost foarte deosebit: ploi puternice însoțite de furtună, grindină, vreme frumoasă azi, iar mâine, pe alocuri, îngheț și iarnă. Când seriem aceste șire cerul e senin în întregime și razele soarelui aduc o căldură înăbușitoare prevestitoare a furtunii.

Săptămâna trecută s'a abătut iarăși asupra țării, în Giurgiu mai ales, un prăpăd cumplit. Noaptea, după miezul nopții, a început o ploaie puternică. Imediat au început să cadă bolovani mari de gheață, de o greutate de care abia de se mai pomenesc: aveau mărimea unui măr mare, de 1/2 kg. sau chiar mai mari. Locuitorii, cari dormeau liniștiți s'au trezit odată cu țândările ferestrelor, unii loviți chiar în pat de grindină. Doi oameni au fost omorâți, mulți răniți. Turnul unei biserici a fost retezat și aruncat la mare depărtare. Țiglele de pe acoperiș au fost sfărâmate toate. Ca să se repare ferestrelor stricate ar trebui 15 vagoane de sticlă afară de instituțiuni.

După ploaia de gheață a urmat o ploaie de broaște. Mii de broaște mai mici și mai mari, săreau pe străzi și prin curți, ba chiar intrau în casele oamenilor. Pagubele suferite de orașul Giurgiu sunt foarte mari. Sunt mulți locuitori cari au rămas pe drumuri în urma furtunii.

La Gândești (lângă Buhuși, j. Neamț) s'a întâmplat altă nenorocire. Sute de locuitori din jur au venit în această comună la sfințirea unei biserici. În drum spre casă, la câmp deschis, i-a ajuns o furtună puternică. Câteva sute de bărbați și femei au început să alerge îngrozii spre comuna cea mai apropiată. Un trăznet puternic a lovit într'un grup omorând pe un bărbat. Două femei au moșit de frică imediat iar altele șase au inebunit și au luat-o razna pe câmpuri. Groza locuitorilor era de nedescris. Ei erau încredințați că a venit sfârșitul lumii.

Linia Dej-Roșna veche a fost inundată de apă. Iar la Toplița, câteva vagoane cari așteptau în gară au fost mișcate de vânt, au pornit-o pe linie și s'au răsturnat în apropierea gării.

De multă vreme nu se știe să fi fost atâtea furtuni și să fi căzut atâtea grindini ca în anul acesta.

Prea Fericitul Părinte Papa Pius a Implinit 78 de ani. Ziua de 31 Maiu 1935 a fost zi de sărbătoare sufletească pentru catolicii de pe întreg globul pământesc. În ziua amintită, Prea Fericitul Părinte Papa Pius XI, părinte sufleteș și capul văzut al bisericii lui Hristos, a implinit 78 de ani. Să-i hărăzească Dumnezeu încă mulți înainte, sănătoși, spre binele bisericii pe care dlui încredințare dumnezească o păstorește.

Ziua erollor la Blaj. În ziua Înălțării Domnului orașul nostru a sărbătorit amintirea fraților căzuți în războiul pentru întregirea neamului. Toate instituțiile și locuințele particulare au arborat drapele naționale. La catedrală s'a slujit un parastas pentru acest scop la care a pontificat pâr. vicar *Dr. Victor Macavelu* de față fiind școlile și autoritățile civile și militare din localitate. După ce s'a terminat sf. slujbă publicul a plecat la cimitirul din apropierea gării. În frunte erau școlarii purtând frumoase drapele naționale. La cimitir, lângă crucea ridicată de orfani „părinților noștri“ s'a proslăvit amintirea erollor în frumoase cuvinte rostite de pâr. canonic *Gh. Dănilă* în numele Mitropoliei, pâr. *V. Popa* în numele bisericii ortodoxe, d. locotenent colonel *Iotta*, comandantul Cercului de recrutare, în numele armatei și pâr. *Dr. S. Todoran*, profesor la Academia de teologie. Elevii liceului au pus apoi câte o cunună pe mormintele unor eroi cari au plecat la luptă de pe băncile școlii.

Serată dansantă. În seara zilei de 17 Iunie (a doua zi de Rusale) va avea loc în Sala de gimnastică a liceului de băieți o serată dansantă aranjată de Reuniunea femeilor române gr. cat. din localitate. Sunt preferate costumele naționale, întru cât vor fi și jocuri românești. Începutul la ora 9 seara.

Sedință festivă. Elevii Școlii Comerciale Superioare de băieți din localitate au ținut în ziua de 6 Iunie (Înălțarea Domnului) o frumoasă sedință festivă, adăugând astfel încă un punct la bogata activitate pe care au desfășurat-o în decursul acestui an. Sedința a avut șase puncte, dintre care un cuvânt de deschidere (N. Cismașiu), un monolog (N. Axente), o cântare frumoasă (I. Handrea), „Țiganul notar, comedie în două acte, altă cântare (N. Cismașiu) și dialogul „Țiganul fruntaș“. Cu toată ploaia mare care s'a abătut tocmai atunci asupra orașului, publicul a răspuns într'un număr foarte frumos invitării elevilor.

Din Ghimeș Făget. În zilele de 1, 2 și 3 Iunie a. c., s'a făcut în această parohie încheierea solemnă a anului sfânt. Tot în acele zile s'au ținut „reculegeri sufletești“, conduse de p. Dr. Coriolan Pop-Lupu, profesor la Academia de teologie din Blaj. S'au mărturisit 624 de credincioși, iar unul dintre ei au îndeplinit cele prescrise pentru „iertarea cea mare“ a optsprezecea oră: de două ori cu solemnitate, sub conducerea preotului, restul în particular. — Roade vrednice de „an sfânt“.

Absolvenții de acum 50 de ani ai liceului din Blaj au avut întrunire colegială marți în 11 a. l. c. Din Blaj fac parte din această serie P. O. D. Aurel C. Domșa, protopopul Blajului și d. dr. Eugen Solomon.

Intrunire colegială. Duminica trecută (9 Iunie) s'au intrunit la Blaj absolvenții de acum 10 ani ai liceului de băieți de aci. Duminica au luat parte la sf. liturgie slujită la „Casa Domnului“ împreună cu unii dintre foștii profesori. La sfârșitul sf. slujbe s'a slujit un parastas pentru odihna sufletului unui coleg mort. La ora 1 au luat parte la banchetul comun dela restaurantul „Central“. Din această serie șapte absolvenți s'au stabilit la Blaj: șase profesori și un avocat.

Doi elevi din Blaj au fost omorâți de tren. Miercuria trecută au plecat din Blaj mai mulți elevi, tineri preregimentari, ca să ia parte la serbările Restaurantului din București. Au plecat cu acceleratul de 3,26. Către ora 6 au ajuns la Sighișoara. În apropiere de acest oraș, doi elevi cari erau afară, pe treptele vagonului, au fost loviți de un pod de fier. A fost lovit mai întâi unul, la cap, și după cum se spune acesta a lovit pe al doilea. Amândoi au rămas morți, unul cu o parte din cap retezată celălalt cu răni grele peste tot corpul. Erau elevi ai Școlii normale de băieți din localitate. Unul, numit Ioan Groza era în cl. VII și era de loc din Uioara, celălalt, Varga Cornel din cl. IV era din Agnita.

Lume întoarsă. În comuna Rusca-Montana din Banat mai zilele trecute un flăcău cu numele Alexandru Balescu, trecea cu vitele. La o cotitură de uliță, te miri pentru ce mână, s'a trezit că sare asupra lui o fată din sat, Paulina Șofron, și căuta să-l bată. Dacă a văzut că nu răzbește cu pumnii și cu unghilele, a scos din sân o sticlă cu vitriol și i-a aruncat-o în față, pricinuindu-i grele arsuri. — Așa lume trăim azi! În loc să vadă de fus și de caer, fetele încep a pune mâna pe ciomag. Azi-mâine le vom vedea și la trântă, că la orașe „sportivele“ au început-o demult.

Un nebun fuge de pe masa de operație. Un bucreștean cu numele Ștefan Nițulescu, cam scriștit la minte, a plecat la niște neamuri în altă stradă. Se vede că neamurile nu erau tocmai bucuroase de vizita nebulului și de aceea nu i-au deschis ușa.

Infuriat, el a spart fereastra. Sergentul de stradă l-a înhățat atunci de guler și l-a dus la poliție. De aci a fost dus la spital deoarece mâna cu care a spart fereastra era toată răni. Doctorii spitalului au observat că mai are o rană, între coaste, un glonte intrat cine știe de când. L-au așezat atunci pe masa de operație ca să-l scoată glonte. Când a văzut nebunul pe doctori cu halate albe și cu cuțite ori cu sticle în mână, cine știe ce s'o fi petrecând în mintea lui, destul că a sărit de pe masa de operație, a luat-o la fugă și nu s'a mai oprit până la poliție, unde a spus că el n'are nici un glonte în trup și că să-l lase în pace doctorii. Polițaii observând că e nebun, l-au legat buștean și l-au dus înapoi la spital să-l opereze.

La Roma s'a arătat o stea pe cer în ziua mare. În săptămâna trecută s'a întâmplat la Roma ceva rar. În ziua mare, cu cerul senin, a apărut pe cer o stea mare și foarte strălucitoare. Trecătorii au rămas uimiți, și toată ziua nu s'a vorbit decât despre aceasta. Ceice se ocupă cu stelele spun că aerul era foarte curat deoarece a plouat în ajun, și astfel lumina stelei a putut străbate cu ușurință până la pământ.

Călduri mari. Săptămâna aceasta a început cu călduri mari de tot. Marți, în 11 a. lunii, măsurătoarele au arătat la Blaj + 33 de grade la umbră. Asfalturile de pe marginea străzilor s'au înmuiat încât potcoavele de pe încălțăminte lăsau urme după ele.

A vrut să arunce o casă în aer. În noaptea de 2 spre 3 Iunie a. c. pe la orele 1, un răufăcător a aruncat o dinamită la ușa pivniței zăteanului Balica Petru din comuna Bălești, jud. Hunedoara, voind să arunce în tragă casa în aer. Răufăcătorul însă nu și-a ajuns scopul. Dinamita explodând a spart numai ușa pivniței și câteva geamuri dela casă, rămânând familia neatinsă.

Cel dintâi ceas. Mai de mult oamenii măsurau vremea prin felurite metode cari nici când nu erau măsurători sigure. Și astăzi de altfel, copiii dela sate, rămași singuri acasă, adapă vițelul de amiază când ajunge umbra dela streșina casei la un anumit semn pe care i-l-a făcut tatăl său, în duminica trecută. Cel dintâi ceas, măsură mai exactă a vremii, a fost făcut de un călugăr pe la anul 1000. Așa că ceasul e bătrân de 935 de ani.

A beut lapte de vită bolnavă și a turbat. Copilul Irim Pavel de 4 ani din comuna Moara Domnească (jud. Vaslui) a beut lapte dela o vacă bolnavă. Laptele nu era fierț și astfel germenul boalei l-a atins și pe copil. După câteva ceasuri a dat semne de turbare și a început a se chinul amar. Părinții l-au dus la spital dar nu prea sunt nădejdi că va scăpa din ghiarele cumpiltei boli.

Din cludătenille crizei. În decursul anului trecut au murit din motivul că n'aveau cu ce se hrăni indostulitor, două milioane patru sute de mil de oameni. Alți un milion două sute de mil și-au pus singuri capăt zilelor din pricina sărăciei. În decursul aceluiași an au fost nimicite, ca să nu scadă prețurile, următoarele mărfuri: un milion vagoane grâu, 267 vagoane cafea, apoi sute și zeci de milioane kg. zahăr, orez carne ș. a.

Nu jurați strâmb. Doi plutonieri de jandarmi din Chișinău, Constantinescu și Rășcanu numiți, au fost arestați pentru că au jurat strâmb în procesul altui plutonier, numit Ion Drăghici. El vor fi aspru pedepsiți căci așa

sunt legile — pe bună dreptate — pentru cei cari jură strâmb. Iar în vicia cealaltă îi așteaptă o pedeapsă și mai mare.

O fată a fost sechestrată pentru neplata impozitelor. În comuna Măerște, jud. Sălaj, perceptorii au sechestrat o fată pentru că tatăl său nu avea nimic cu ce să garanteze că va plăti impozitele către stat. Fata a fost lăsată la părinți. Un controlor citind în procesul verbal că s'a sechestrat o fată a luat la răspundere pe netrebnicul perceptor pentru această măgarie.

La școală, până la examen!

Cu toată truda pe care și-o dă cârmuirea să împrietenească pe români cu școala, să-i cunoască foloasele, să-i îndrăgească, suntem încă departe de a avea școala ce ne trebuie. Piedecile celor mai mari le pun chiar părinții copiilor. Nici peste an nu-i lasă să umble la școală regulat. Iar când se desprimăvarează e un adevărat chin pe bieții învățători: zi de zi scade numărul elevilor cari vin la lecții.

Cunoaștem, căci doar români suntem și noi, pricinile pe cari le aduc părinții pentru a se desvinovați că nu-și mai pot da copiii la școală. Ei trebuie să meargă cu vitele, cu porcii, cu găștele, apoi cu oile. Sau, pe lângă plug.

Suntem un popor de plugari și păstori, e adevărat, și o mână de ajutor nu ne strică, după ce vine sfârșitul primăvară.

Dar mai suntem și un popor neștiutor și egoist: voim să-i luăm foloșul copilului, pentru noi de când începe să umbla. Nu ne gândim la folosul lui, ci la al nostru. Dar lucru știut este, că părintele tot ce face trebuie să facă pentru copil, nu pentru el.

E adevărat, că după legea de acum examenul la școlile primare sătești sunt prea târziu. În Iunie! Ar trebui să fie puse, cel mai târziu, la mijlocul lui Mai.

Dar cei mai mulți părinți cred, că dacă copiii lor au umblat la școală până la mijlocul lui April, au umblat de ajuns.

E însă cea mai mare greșală, din mai multe pricini.

Mai întâi copilul luat dela școală înaintea examenului, nu ajunge să învețe materia toată din clasa în care a fost. Rămâne cu cunoștințe mai puțin decât cei ce umblă până la sfârșit. Apoi nu are prilejul să facă repetiția materialului. Aceasta se face, de obicei, către sfârșitul anului înaintea examenelor.

Neputând repeta materialul, uită mult din ce a învățat peste an. În anul următor, copilul luat dela școală înaintea examenului, intră slab pregătit și în clasa ce urmează nu mai poate ține pas cu cei ce au cercetat regulat școala.

De aici urmează un rău mare, care părinții nu-și dau seama: copilul rămâne cu un simțământ de umilință și inferioritate. I-se pare lui însuși un neisprăvit. Și acest simțământ îi taie încrederea în el, îi surpă curajul, nu mai are voință. Din această stare sufletească se poate alege cu o mare lipsă în viața

Cum să cruțăm?

În vremurile de mai înainte poporul nostru nici nu cunoștea țuica, căci pe stanci nu erau fabricile cele multe pe cari le avem astăzi. Luând în socotintă apoi și împrejurarea că strămoșii noștri au fost iobagi, puțini vor fi fierți înșiși țuică, și cu atât mai puțin vor fi beut vin. Ce să zicem așadar alta despre strămoșii noștri decât să au fost oameni treji, că- rora nu le îngăduiau vremurile cu adevărat vitrege de atunci să-și îneco cele dureri și necazuri în băntură, cum facem noi urmașii lor. Și cel puțin de am bea beuturi bune și curate, dară nu, noi bem beutura cea mai spurcată și mai rea ce este pe fața pământului, bem vinarsul cel puturos și veninos al jida- nului și ne stricăm și mintea și moravurile, ne pierdem moșile, ne stricăm pacea din casă, fericeala, cinstea, copiii și tot ce avem mai scump în lume. Iară apoi, când am devenit de răsul și batjocura satului, zdrențuiți și călciți cu totul, ne vindem tot ce a rămas și ne băgăm slugi la alții. În țărișoară Elveția se cheltucește la an 175 milioane de franci pe beutura. Iată ce zice un episcop din acea țară, care a luptat foarte în poiriva beuturii — Dr. Augustin Egger —: „Dacă acei 175 milioane de franci i-am fi schimbat în bani de hârtie și i-am fi ars în mijlocul pieții, am fi lucrat foarte mult pentru fericeala acestei țărișoare, pentru că atunci ca- sele de nebuni temnițele și inehisorile ar fi mai pustii, și dările ar fi mai puține. Poporul ar fi mai în bunăstare, mai sănătos, mai cu bune moravuri, mai cucernic, mai fericit, și mai îndestulit. Câte familii nenorocite astăzi, la urma beției capului de familie, ar avea o soartă mai bună aici pe pământ, și câte suflete nemuritoare s'ar număra în cea lume cu drepti! Noi însă zicem, că dacă din acele 175 milioane, 100 s'ar fi depus spre creșterea în vre-o bancă, cât amar și cât necaz s'ar fi curmat, câte lacrimi s'ar fi șters, și cât bine s'ar fi făcut!

Chiar pentru aceasta să înființăm în fiecare comună însoțiri de cruțare! Din toate cele spuse până acuma s'a putut vedea că însoțirile de cruțare prin micile de-

nu va mai avea încredere în sine, nu se va mai ști prețui.

A lăsa copilul fără examen, însemnează să-l lăsa neîncununat. Copilul răvnește să arate înaintea satului întreg ce știe. Serbătoarea ce se face la exa- men îi rămâne în suflet toată viața. Examenul e răsplata lui după munca și silința unui an. Copilul se simte orfan, neîndreptățit, și i-se adună amărăciune în suflet, de mic. Crede — și chiar este — neîndreptățit.

Totuși părinții nu se gândesc la aceste neajunsuri mari, ci vor să le ia șoloul. Așa am ajuns, că în multe sate nu se înfățișează la examen nici a patra parte a elevilor.

Și e mare greșală, ba chiar păcat, că-are totdeauna se răzbună mai târziu.

Dela Secțiile „Astrei“.

puneri săptămânale sunt foarte bune pentru erutare. Aceasta e de altfel me- nirea *băncilor populare*. Tot românul de bine, care dorește binele poporului său, să stăru- iască așadar din toate puterile ca să se în- ființeze astfel de însoțiri, căci nimănu-i nu-i va părea rău; eu chiar din poirivă erez că mem- bria vor binecuvânta ziua și ceasul în care au intrat în acele tovarășii, cari cu adevărat se pot asemăna cu grăuntele de muștar din sf. evanghelie, din care a crescut arborele cel mare. Aduceți-vă aminte și de vorba românului că adevă „nu e mai grea boală decât punga goală“ și „Omul fără bani e ca pasărea fără aripi, când dă să zboare, cade jos și moare“.

REGULA 7.

„Apucă-te de cruțare cât se poate mai iute“

Unii părinți cuminate cumpără pentru co- piii lor anumite cutii de țuică ori de lut pentru erutare și apoi ciastesc copiii din când în când câte un Leu, dacă sunt buni, ezri apoi li păstrează în acele cutii Câte un uchiu ori mănaș le mai ciastesc câte 10—20 Lei. Toți acești bani intră prin deschizătura de deasupra în închisoarea aceea, iară copiii cu atâta mândrie scutură cutia și arată părinților că ei au bani. Se înțelege că cheia o păstrează părinții. De câte ori vreau copiii să deschidă lăduția trebuie să se roage de părinți, ca să le-o deschidă și atunci părinții li pot sfătui ca să nu-și răspundă banii.

Fiindcă însă unii părinți nu vreau să știe de astfel de lucruri, în unele țări ale Europei s'au introdus așa-numitele *casse de păstrare ori de economii școlare*, chiar și în România sunt astfel de casse. Mai marele școalelor de stat din Le Mans din Franța zice despre ace- stea: „Între toate mijloacele folosite de noi pentru dezvoltarea morală a elevilor încredin- țati îngrijirii noastre, cel mai reușit a fost în- temeierea casselor de economii unde școlarii au să depună în fiecare săptămână o anumită sumuliță. Pentru înlesnirea depunerilor, am în- temeiat, la 2 Mai 1834 în școala noastră, cu învoirea autorităților politice, o casă mai mică, unde băieții depun ban de ban până cresc la suma de un franc și apoi li depun la o bancă mai mare“.

Un învățat iurist din Belgia, Laurent, scrisse o cărtică intitulată „Cruțarea în școală“ și câștigă premiul de 20.000 franci dat de un bo- gătaș celui ce ar afla cel mai bun metod de a îmbunătăți starea materială a muncitorimei.

Guvernul din Belgia a împărțit în anii 1873, 1874 și 1875 peste 1000 de libele de de- punere, în valoare de peste 40.000 franci între școlarii buni dar săraci, pentru ca să le dea un imbold spre erutare. Orașul Bruxelles im- parte de un timp încoace între copiii săraci li- bele de depuneri de câte 1—10 franci.

Începând dela războiul germano-francez cassele de economii școlare din Franța se spo- resc de mizuna. Astăzi are peste 15.000 astfel de casse; în 1879 de pildă 224.000 școlari a- veau o avere de 2.602.621 franci. Darile de seamă oficiale încă ne arată, că înrădurire mare au avut aceste casse asupra bunăstării popo- rului francez. Aceasta o dovedește și sporirea casselor mari de păstrare. Începând cu anul 1875 depunerile crescuseră în fiecare an cu 200.000—300.000 de franci așa că în 1875 ca- pitalul depus era de 87 milioane, în 1876 de 109 milioane, iară în 1877 de 153 milioane.

În Anglia 1008 comune au casse de eco- nomii școlare, la cari 216.000 de copii depun la an 2.516.250 de franci.

În Elveția încă au început a întemeia ast- fel de casse, asemenea și în România; și e de

mare însemnătate ca să se dedea copiii încă de mici cu cruțarea și păstrarea, căci prin a- ceasta ajutam creșterea bună și morală; omul datat la cruțare nu va uri nici când lucrul.

In grădinița cu flori

— Gherghina —

Puține flori sunt, cari să fie așa de răspândite ca și *Gherghina*.

Patria Gherghinei este Mexico. În Europa a fost adusă pe la începutul veacului al 19-lea. La noi s'a adus mai târziu și a devenit o floare așa de cu- noscută, încât aproape nu este grădi- niță din care să lipsească.

În străinătate, mulți grădinari au în grădinițele cu flori numai Gherghine și prin feliurite mijloace de îngrijire au găsit tot felul de soiuri de gherghine, cu flori colorate în toate chipurile.

Gherghina e socotită de semnul *îndestulării neroditoare*, nu pentru că floarea nu ar rodi, căci face sămânțe și rodește destul de bine, ci pentru că florile ei nu au miros.

Gherghina se mai numește *Georgină* și *Gheorghină*. Unii îi zic și *Teleni*. O- rășenii o numesc *Dahlie*. Aceasta nu- mire a primit-o dela numele botanistului suedez *Andrei Dahl*, care a fost învâ- țăcelul lui *Linu*, părintele botezător aproape a tuturor plantelor.

Nemții încă îi zic *Georgine*, iar en- glezii o numesc *Regina toamnei*, fiindcă are flori frumoase și înflorește până toamna târziu. Când vine bruma Gher- ghina este încă în toiul înfloririi.

În cântecele populare încă e po- menită Gherghina, semn că e foarte cu- noscută:

»Frunză verde de *Gherghină*
»S'a dus mândra în grădină.

Gherghina are în pământ tubercule umflate și cărnoase. Se spune că oa- menii de prin Mexico, patria Gherghinei, mănâncă aceste tubercule.

Tulpina e mare, ramificată și goală înlăuntru. Frunzele sunt opuse și spin- tecate. Florile la început sunt plecate în jos, apoi se desfac în mari și fru- moase capitule, de toate colorile: albe, galbene, roșii, violete, ori de o singură culoare, dar impestrițată în chipul cel mai felurit.

Gherghina se înmulțește prin să- mânțe. Se sãmână prin Martie și Aprilie pe straturi calde. În Maiu se poate să- mână și afară. Prin sămânțe se pot în- mulți numai soiurile mai simple.

Soiurile cu flori învoalte se înmul- țesc prin butași. Butășirea se face prin Ianuarie, Februarie și Martie. Butășii după ce fac rădăcini se plantează la ghiveci.

Se pot înmulți și prin despărțirea tuberculelor. Unii pun tuberculii la ghi- veci, unde se țin până se apropie în- florirea. Atunci se scot și se plantează în pământ. Cei mai mulți grădinari plantează tuberculii deadreptul în pă- mânt.

Toamna se scot tuberculii din pă- mânt, se scurtează lugerii și se păstrează într'un loc uscat. De obicei se țin în pivniță, unde nu este frig și într'o ladă cu nisip uscat.

Gherghina, fiind una dintre florile

celea mai frumoasă și având o îngrijire ușoară, se poate cultiva în ori ce grădină. Infloresce de prin August și până la sfârșitul lui Octomvrie și cu florile sale frumoase și împetrite în toate colorile, formează cea mai minunată podoabă a grădinițelor.

Ion Popu-Câmpeanu

Instrucțiuni

pentru strângerea plantelor medicinale

În numărul trecut al gazetei, am făcut cunoscut că Secția Agricolă a județului dorește să cumpere anumite plante medicinale și totodată să organizeze cât mai multe centre de strângere a acestor plante.

Deoarece ni s'a făcut altă ofertă, pentru alte plante și alte prețuri, facem cunoscut că *afară de cele comunicate*, vom mai prelua următoarele plante:

1). Frunze de Ismă bună (Folia menthae pip) cu 30—40 lei kgr. 2). Frunze de Ismă creță a cerbilor (Folia menthae crispe) cu 30—35 lei kgr. 3). Flori de Filimică (Calendula) cu 60—70 lei kgr. 4). Flori de tei (tilia) cu 22—25 lei kgr. 5). Flori de vinețică (Cyani) cu 60—70 lei kgr. 6). Fructe de porumbele (acaciae) cu 6—7 lei kgr. 7). Frunze de mătrăgună (Belladonnae) cu 14—15 lei kgr.

Pentru ca să se poată cunoaște aceste plante, dăm următoarele lămuriri:

1). *Isma bună* (Menthae) numită și ismă de grădină, este o plantă care trăiește mai mulți ani (vivace) cu tulpina înaltă de 60—80 cm. de culoare verde închis. — Frunzele sunt ovale, și cu coadă scurtă (pețiol). Planta are frunze puține și rare. Infloresce în Iulie, având flori mici violete. În timpul verii formează lăstari aeriți care se pot întrebuița la înmulțirea ei, care se face numai în acest chip, deoarece produce rar sămânță, care nici nu se prea folosește la semănat.

Isma bună nu crește decât cultivată și cere îngrijire deosebită,

Speciile de ismă cari cresc la noi sălbatic sunt puse în vânzare de către oameni necorecți, sub numele de ismă bună; aceasta din urmă are însă miros și aromă specială, datorită unui ulei ce conține.

Frunzele de ismă bună se întrebuițază la ceai. Un jugăr de ismă bine lucrată și îngrijită poate da o recoltă de 700—1000 kgr.

Recoltarea ismei se face în condițiile cele mai bune, când începe a imboboci (Iunie și August). Tufele recoltate se transportă imediat la uscătorie pentru că lumina soarelui le înegrește. Pentru uscare se poate folosi orice pod de casă bine aerisit.

2). *Isma creță* seamănă cu cealaltă, numai că are frunzele pe margine încrețite.

3). *Filimică*, Hilimică (Calendula) este o plantă anuală, înaltă de 60 cm. cu frunze întregi, verzi, cleioase, florile galbene portocalii. Infloresce în Iunie—Octomvrie. Pentru comerț se culeg florile. Culesul se face tot la 2—3 zile pe măsură ce se deschid florile. Uscarea se face în podul casei bine aerisit și întinsă în straturi subțiri. Din aceste flori se face un ceai, care se ia contra gălbănirii.

4). *Florile de tei* (Tilia) sunt cunoscute de toți. Ele trebuiesc culese întregi

și să fie uscate în straturi subțiri la umbră și loc uscat.

5). Fructele de *porumbele* (acaciae) se culeg toamna prin Octomvrie—Noemvrie și se plătesc cu 6—7 lei kgr. Se găsesc pe marginea pădurilor, prin tufișuri și locuri necultivate.

6). *Mătrăguna* (Atropa Balladonae) zisă și cireașa lupului, Doamna Codrului, Nădrăgulă, Impărăteasa buruenilor etc. este o plantă cu tulpina ramificată, frunzele alterne (urmează una după cealaltă). Infloresce în Iunie—Iulie și crește în stare sălbatică în păduri umbroase. Ii plac locurile argiloase, bogate și bine gunoite. Se recoltează frunzele și rădăcinile. Recoltarea frunzelor se face când planta este în floare, iar uscarea lor se face în locuri umbroase. Rădăcinile nu se recoltează decât în anul al 2-lea sau al treilea.

Fiind foarte otrăvitoare cei ce colectează astfel de plante vor trebui să fie cu mare grijă.

După cele spuse ținem să atragem încă odată atenția celor cari adună astfel de plante asupra modului de îngrijire ce vor da plantelor culese, deoarece de acest mod depinde prețul, care poate să fie ceva și mai urcat.

La preluare se vor da câteva premii din partea Secției Agricole, acelor agricultori cari prezintă mai bine plantele medicinale culese.

Victor Frâncu
inginer agronom

In toată vremea

să ne îngrijim de mântuirea sufletelor noastre, ceea ce mai ales prin citirea cărților creștinești putem ajunge.

Citiți așadară

„Cărțile Bunului Creștin”, cari apar la Blaj, scrise pe înțelesul tuturor de p. prof. I. MAIOR

lata numerii apărute până acum:

Nr. 1, 2 și 3 s'au epuizat (s'au vândut toți),

No. 4. **Darul lui Dumnezeu**, ne arată cum putem deveni fii și moșteni ai împărăției cerurilor. Cărticica cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. **Adevărata fericire**, ne arată cum putem fi fericiți aici pe pământ, și mai ales în lumea cealaltă. 64 pagini, prețul 6 lei

No. 6. **Taina Spovedaniei**, ne dă toate îndrumările de lipsă pentru ca să putem face o spovedanie bună și cum se cade, conținând și o oglindă sufletească, din care ne putem cunoaște păcatele. 116 pagini prețul 15 lei.

No. 7. **Tălcuirea apostolilor din Duminecile de peste an**, este o broșură fără de care nu putem înțelege apostolii pe cari îi cetește cantorul. Broșura are 400 pagini și se vinde cu 50 lei.

No. 8. **Legea strămoșească**, ne arată care este legea cu adevărat strămoșească a neamului românesc. Această broșură nu poate lipsi de pe masa nici unui român. Are 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 9. **Tălcuirea Evangheliilor din toate sărbătorile de peste an**, nici nu mai trebuie recomandată. Trebuie să o aibă fiecare creștin care cercetează biserica. Cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

No. 10. **Tălcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an**, în care tot creștinul află explicații apostolii, cari sunt mai greu de înțeles. 171 pagini, prețul 20 lei.

No. 11. **Taina tainelor: sfânta cuminecătură**, de care nu se poate lipsi nici un creștin care se cuminecă cel puțin odată la an, după cum nu se poate lipsi de No. 6, care este Taina Spovedaniei, celce vrea să se spovedească. 96 pagini, prețul Lei 8.

No. 12. **Sfânta Liturghie, Jertfa Legii Noul**, ne arată, cari sunt părțile sfintei liturghii, ce foloase ne aduce, pentru cine, când și unde se poate sluji; biserica și părțile ei, sfintele vase și odăjdii, limba sf. liturghii și altele de folos pentru oricare creștin. 110 pagini cu 12 lei.

No. 13. **Durerea, sora noastră nedespărțită**, este cea mai nouă broșură pe care cu siguranță o va citi fiecare creștin, pentru că numai citind această cărticică se va putea mângâia în durerile și necazurile vieții. 152 pagini cu 12 lei.

Înbiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

„Fetița Orfană“

Feerie muzicală în 2 acte

Text de A. MELIN

Muzica de N. OANCEA

Piesa de teatru pentru tineretul școlar, primită atât de călduros prețutindeni și reprezentată în sute de sate și orașe, poate fi ușor reprezentată ori unde.

Notele muzicale pentru cântările din text, au apărut de curând și se află de vânzare la

Prețul

Cartea cu textul . . . Lei 10

Notele, 8 pagini mari, . . . 20

La comanda prin poștă, banii se trimit pe înainte, prin mandat postal, la cari se adaugă 5 Lei pentru porto. Cu ramburs nu se trimite.

Librăria Seminarială din Blaj